

Leraren voor morgen



Kort begrippenkader leeruitkomsten





Visualisatie van de relaties en korte toelichting op begrippen

Het bestuursakkoord behelst de afspraak van alle lerarenopleidingen om te gaan harmoniseren (= *landelijk afstemmen met betrekking tot leeruitkomsten en leerwegaafhankelijk toetsen*), met het doel om maatwerk te kunnen leveren in de leerroutes van studenten door te flexibiliseren (= *differentiëren in leerproces*) in hun weg naar het aantonen van beroepsbekwaamheid. Hiertoe zijn landelijke afspraken nodig. Alle lerarenopleidingen gaan werken met leeruitkomsten (= *beschrijvingen wat een student geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van een leerperiode*).

Deze visualisatie van het begrippenkader is bedoeld om gesprekken over leeruitkomsten en harmonisatie te ondersteunen en verschillen in definities en benaderingen te kunnen bespreken. De gehanteerde begrippen worden uitgebreider gedefinieerd, toegelicht en van verwijzingen voorzien in een ander document.

www.lerarenvoormorgen.nl

LANDELIJK



OPLEIDING



STUDENT



LANDELIJK HARMONISATIEKADER

Leeruitkomsten zijn gebaseerd op de landelijke bekwaamheidseisen, kennisbases en beroepsprofielen (*een landelijk beroepsprofiel geeft in ieder geval de essentie aan van een beroep en een omschrijving van de centrale taakgebieden met behulp van beroepsrollen, beroepssituaties of beroepstaken*).

- A.** Leeruitkomstgebieden op afstudeerniveau borgen landelijk vergelijkbare kwaliteit van getuigschriften, terwijl de weg ernaar toe kan verschillen. Dit biedt ruimte voor flexibilisering en behoud van eigenheid van opleidingen.
- B.** Doel is een landelijk afgestemde borging van het afstudeerniveau van educatieve opleidingen op het niveau van AD, bachelor en master. Door de koppeling van de opleidingsleeruitkomsten aan de landelijke leeruitkomstgebieden wordt inzichtelijker waar (in het kader van leven lang ontwikkelen) een vervolgopleiding op kan voortbouwen.
- C.** De opbouw van (eenheden van) leeruitkomsten kent doorgaans een toenemende mate van complexiteit, zelfstandigheid en onderbouwing van het handelen, past bij de aard van de beroepsbekwaamheden en geeft handvatten om recht te kunnen doen aan verschillende routes voor doelgroepen/studenten met verschillende beginsituaties.
- D.** Door formuleringen en hun koppeling aan kennisbases en bekwaamheidseisen op dezelfde wijze inzichtelijk te maken, kunnen lerarenopleidingen hun leeruitkomsten vergelijken in peerreviews en zo in onderlinge dialoog tot steeds verdergaande harmonisatie van de leeruitkomsten zelf komen. Op deze wijze wordt recht gedaan aan het begrip leeruitkomsten (dat door een zekere mate van concreetheid de student richting geeft) en aan de eigen identiteit en inrichting van de opleiding (waarbij het door de docenten en collega's uit het regionale werkveld zelf formuleren van leeruitkomsten een onmisbare rol speelt in de veranderingen van leer- en onderwijscultuur die het werken met leeruitkomsten vergt).
- E.** Het is voor het samenstellen van maatwerkroutes vereist dat er landelijke afspraken zijn over de wijze van vrijstellen en valideren, zodat studenten met een vergelijkbare situatie een vergelijkbare flexibele route krijgen. Centraal staat wat afgestudeerden moeten kennen en kunnen, niet om waar, hoe en in hoeveel tijd zij dat leren: een output-gerichte benadering (NVAO).

FORMULERING VAN LEERUITKOMSTEN

Elke opleiding/instelling (= *opleidingsinstituut met samenwerkende partners*) formuleert de leeruitkomsten op basis van de eigen kleuring van het landelijk beroepsprofiel en de landelijke afspraken.

Leeruitkomsten beschrijven wat een student geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van een leerperiode (NVAO-definitie van 2015). Leeruitkomsten zijn outputgericht. Een leeruitkomst beschrijft

- het waarneembare gedrag (handelingswerkwoord)
- in een bepaalde context,
- voor een herkenbaar taakgebied van het beroep, aansluitend bij het beroepsprofiel, de bekwaamheidseisen en inhoud van de kennisbases en
- geeft de norm of standaard aan waaraan moet worden voldaan (criteria waaronder de mate van complexiteit, zelfstandigheid).

Valideren van (eenheden van) leeruitkomsten gaat om het erkennen en waarderen van alle relevante kennis, vaardigheden, ervaring en attitudes op basis van beoordeelbare bewijsstukken die een student inbrengt voor de beoordeling van (een eenheid van) leeruitkomsten zoals door de opleiding geformuleerd.

Leerwegaafhankelijk toetsen (= *het beoordelen van gerealiseerde leeruitkomsten*) is generiek in de gehanteerde methoden en instrumentarium voor toetsing en examinering en niet specifiek gekoppeld aan één leerroute.

FLEXIBELE LEERROUTES

Flexibele leerroutes van lerenden (verschillende doelgroepen/persona's) betekent dat de persoonlijke leerroute van een student gebaseerd is op keuzes in het gebruik van pedagogisch, (vak)didactisch en vakinhoudelijk aanbod, werkplekleren, coaching en andere ondersteuning, rekening houdend met de persoonlijke situatie en wensen en het leervermogen van de lerende, zijn ervaringen en vrijstellingen en de mogelijkheden van de werkplek.